සියලු ම හිමිකම ඇවිරිණි] முழுப் பதிப்புரிமையுடையது] All Rights Reserved]

ශූී ලංකා විතාන දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - 2018 (2019)

(01) ථෙරවාදී බුද්ධධර්මයේ මූලික ඉගැන්වීම්

^		
	පෑ	තුනය
١		9
•		

විභාග අංකය :.....

I කොටසේ පුශ්නය ද II කොටසින් තෝරාගත් තවත් පුශ්න හතරක් ද ඇතුළු ව පුශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

සැ.යූ. I කොටසේ පුශ්නයට පිළිතුරු මෙම ජනුයේ ම ලියා, II කොටසේ පිළිතුරු සමඟ අමුණා භාරදෙන්න.

	I කොටස
1. (i)	තිශික්ෂාවට අයත් තුන්වැනි ශික්ෂාව ලියන්න. එයට අදාළ මාර්ගාංග දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි
-	
(ii)	දුක දෙවියන්ගේ කැමැත්තට අනුව සිදුවන්නක් බව <mark>පුකාශ</mark> කළ පුාග් බෞද්ධ මතවාදය නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි
(iii)	නියාම ධර්මවලින් හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි. (අ)
<i>*</i>	(q)
	(Ø)
(iv)	'සුඛා වීර <mark>ාගා ලෙ</mark> ාකෙ' මෙම පාලි පාඨයෙහි තේරුම ලියන්න. (<i>ලකුණු 02 යි</i>
(v)	අභිධාහ හා විභාපාද යන අකුසල ධර්මයන්හි වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි
(vi)	සංස්කාරයන්ගේ ලක්ෂණ තුන නම් කරන්න. (ලකුණු 03 යි
	(e)
₹	(q p)
•	

(vii)	තිවීධ තණ්හාවන් දක්වන්න.	(ලකුණු 03 යි)
	(q)	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
	(ආ)	
	(ඉ)	
(viii)	සප්ත විශුද්ධි ධර්මයන්ගෙන් හතරක් නම් කරන්න.	(ලකුණු 04 යි)
	(q)	
	(q p)	
	(9)	
. . .	(8)	
, : (ix)	විපාක දෙන පිළිවෙළ අනුව කර්මය කොටස් හතරකට බෙදේ. ඒවා දක්වන්න.	(ලකුණු 04 <i>යි</i>)
(7	(a)	(0.42 24 0 / 42)
	(epo)	
	(g)	
	(ð)	
(x)	පහත සඳහන් ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න.	
	පුඤ්ඤං චෙ පුරිභෝ කයිරා	(ලකුණු 02 යි)
		•••••
· 2		•••••
	එහි තේරුම ද ලියන්න.	(ලකුණු 02 යි)
	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	
-		
•		•••••
•		••••••••••

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි /முழுப் பதிப்புரிமையுடையது/ All Rights Reserved]

ම් ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - **2018** (**2019**)

(02) බෞද්ධ විනය මාර්ගය හා පාලි භාෂා පරිචය

පෑ තුනයි

I කොටසේ පුශ්නය ද, II කොටසින් තෝරාගත් තවත් පුශ්න හතරක් ද ඇතුළු ව පුශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

සැ.යු. I කොටසේ පුශ්නයට පිළිතුරු මෙම පතුයේ ම ලියා, II කොටසේ පිළිතුරු සමග අමුණා භාරදෙන්න.

	විභාග අංකය :
	I කොටස
1. (i)	බුදු දහමේ සඳහන් 'බුහ්මචර්යාව' යන්නෙහි අදහස ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)
(ii)	,සැදැහැති කුල පුතුයෙකු උදෙසා මහණ බමුණන් වීසින් කළ යුතු යුතුකම් සිගාලෝචාද සූතුයෙහි දැක්වේ. එම යුතුකම් අතුරින් දෙ කක් ලියන්න. <i>(ලකුණු 02 යි)</i>
	(q)
	(ф)
(iii)	ගිහි පැවිදි සම්බන්ධතාව නිසා <mark>ශාසනික දියුණුවට ලැබෙන පුතිලාහ දෙකක් දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි)</mark>
	(ep)
(iv)	සැබෑ භික්ෂු ජීවිතයක් කැපී පෙනෙන ගුණාංග අතුරින් දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
	(cp)
(v)	සාලිකේදාර ජාතකයේ දැක්වෙන හොටෙන් හැල් වී ගෙන යන ගිරා රජු 'ණයෙන් මිදෙමි ණය දෙමි' යනුවෙන්
	කරන පුකාශයේ අදහස ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)
W.	
(vi)	සාමානා පුද්ගලයා ගිනි එකොළසකින් දැවෙන බව ධම්මපද නිදාන කථාවක සඳහන් වේ. එසේ දැවෙන ගිනි. අතුරින් දෙකක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි) (අ)
	(ср.)

				_		
					•	
				^		
			_			
				_		
			-			
_	 ***	-				
					1	
	 	_				

, 			<u> </u>	
(vii)	බුද්ධ :	කාලයේ විසූ අසංවර	භික්ෂූන්ගේ අගෝචර කිුියාවන්ගෙන් දෙකක්	ලියන්න. <i>(ලකුණු 02 යි)</i>
	(ආ)`	***************************************		***************************************
	(අ ၁)	***************************************		***************************************
(viii)		ලට නගන්න.	•	
	(q)	යෙ තං න උපනය්හ	තත්ති - වෙරං තෙසූපසම්මති.	(ලකුණු 04 යි)
		************************		,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,
		*******		***********
	(අා)	අභිත්ථරෙථ කලනා	ං ණ - පාපා චිත්තං නි වාරයෙ	
				,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,
		•••••	······································	
(ix)	පහත	සඳහන් අදහස් ඇති	ධම්මපද ගාථා නිවැරදිව ලියන්න.	(ලකුණු 04 යි)
	(4)	"යම් සේ බඹරා මලා ගමේ හැසිරෙයි."	ත්, එහි පැහැය හා සුවඳත් නො නසා රොන් ෙ	ගෙන යන්නේ ද, මුනිවරයා එලෙස
		1427214444444444444		*******************************

		***************************************		***************************************
			······	
	(අා)		හ යම් තැනක <mark>නො</mark> ඇලේ ද ඒ වන පෙදෙස න්නාහ. උන්වහන්සේ කම් සැප නො සොයා	
100				
		\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \		
,				
			şŽ	
(x)	'æ' ⊚:	ු කාටසේ යෙදමට ගැළ	ු පුපෙන යෙදුම 'ආ' කොටසෙන් තෝරා හිස්ත	ැන් තුළ ලියන්න. <i>(ලකුණු 06 යි)</i>
(-)	, т			
		'e '	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	·фо'
	1.	ුුල්ලතිස්ස තෙර		වනයෙහි මංමුළා විය.
1	2.	කෝසිය සිටුතුමා		සොරුන්ට බත් පිසියි.
	3.	බරණැස වැද්දා		නෑයන්ට උපකාර කිරීම.
<i>J</i> *	4.	මහාකපි ජාතකය	***************************************	වෘද්ධ යෙකි.
	5.	වටුවා		මසුරෙකි.
•	6,	පතිකෝලම්බ		මුරණ්ඩුය.
	·	And the second	and the second s	දානපතියෙකි.
, ,			√	

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි /முழுப் பதிப்புரிமையுடையது /All Rights Reserved]

ලී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - 2018 (2019)

(03) අභිධර්මය

පෑ තුනයි

I කොටසේ පුශ්නය ද II කොටසින් තෝරාගත් තවත් පුශ්න හතරක් ද ඇතුළු ව පුශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

සැ.යු. I කොටසේ පුශ්නයට පිළිතුරු මෙම පතුයේ ම ලියා, II කොටසේ පිළිතුරු සමග අමුණා භාර<mark>දෙන්න.</mark>

	විභාග ඇ	ംකය :
	I කොටස	
(i	(i) අභිධර්ම පිටකය 'නිප්පරියාය දේසනා' යනුවෙන් හැඳින්වීමට හේතුව දක්වන්ෘ	
(ii	ii) අටුවාචාරී බුද්ධසෝෂ හිමියන් අභිධර්මය දැනගැනීමේ ඇති වැදග <mark>න්කම</mark> පෙ	පන්වාදුන් ආකාරය දක්වන්න.
		(ලකුණු 02 යි)
(iii)	ii) සර්වාස්තිවාදී අභිධර්මයේ අසංබත ධර්ම තුනක් දක්වයි. එම අසංබත ධර්ම ා	තුන නම් කරන්න. <i>(ලකුණු 03 යි)</i>
	(e)	
J.	(p)	••••••
	(g) >	•••••
(iv)	v) සිත් පහළවන සක <mark>රවැදැරුම්</mark> භූමි නම් කර, ඒ ඒ භූමිවල පහළවන සිත් සංඛ	බාහාව දක්වන්න. <i>(ලකුණු 03 යි)</i>

(v)	v) දොළොස් අකුසල් සින් මූලික කොටස් තුනකට බෙදේ. එම කොටස් තුන නම්	
	සිත් සංඛ්යාව දක්වන්න.	මි කර, ඒ ඒ කොටස්වලට අයත් <i>(ලකුණු 03 යි)</i>
	(ф)	_
	(q 2)	
	(9)	
(vi)	i) දොඉළාස් අකුසල් සිත්හි අවිශේෂයෙන් යෙදෙන චෛතසික පිළිවේළින් නර්	ම්ුකර, ඒවා හඳුන්වන නම් ද
	ලියන්න.	(ලකුණු 03 යි)
	4	
	······································	•••••••••••
		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·

		4.0	
			-
			٠
		9)
	_		
_			
_			
_			
-			
		riment of the	
		riment of the	
		riment of the	
		Jepartment of HX	

(vii)	කරන්න. ලකුණු 03 යි.
	······································
(viii)	අප්පමඤ්ඤා චෛතසික නම් කරන්න. එයින් එකක් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 03 යි)
(ix)	විඤ්ඤාත්ති රූප නම් කරන්න. එයින් කෙරෙන කාර්යය දක්වන්න. (ලකුණු 03 යි)
(x)	නිවන් පසක් කිරීමේ දී උපකාරී වන ඤාණ විශේෂ තුනක් ලෙස තිුවිදාහ හැඳින්වේ. එම තිුවිදාහ ඤාණ නම්
	කර එක් එක් ඤාණයෙන් කෙරෙන කාර්යය දක්වන්න. (ලකුණු 03 යි)
÷'	
	5
•	

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරණි] முழுப் பதிப்புரிமையுடையது 7 All Rights Reserved]

ශී ලංකා විතාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 – බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය – 2018 (2019)

(04) බෞද්ධ ඉතිහාසය හා සංස්කෘතිය

පෑ තුනයි

I කොටසේ පුශ්නය ද, II වන කොටසින් තෝරාගත් තවත් පුශ්න හකරක් ද ඇතුළු ව පුශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

සැ.යු. I කොටසේ පුශ්නයට පිළිතුරු මෙම පතුයේ ම ලියා, II කොටසේ පිළිතුරු පතුය සමග අමුණා <mark>භාරදෙන්</mark>න.

		විභාග අංකය :	***********
		I කොටස	
(i)	(q)		
	(අා)		••••••••••••••••••••••••
			(ලකුණු 02 යි)
(ii)	(අ)	ථෙරවාද සම්පුදායයේ පසුබිම සකස් කිරීමටත් අභිනව නිකායන්හි ආරම්භය සඳහා හේතු වූ පුශ්නය කුමක් ද?	නැඹුරු වීමටත්
	(අා)	මේ පුශ්නය මතු වූගේ කවර අවස් <mark>ථාව</mark> ක දී ද?	

			(ලකුණු 02 යි)
, (iii)	(q)	ථෙරා හෙවත් පැරණි <mark>පෙළේ</mark> භික්ෂූන් වහන්සේගේ මූලිකත්වයෙන් ආරම්භ වූ සංගා	යනාව කුමක් ද?
		······································	*******
	(අා)	මේ කාර <mark>ණය</mark> මගින් හෙළි වන්නේ උන්වහන්සේලා තුළ පැවති කවර අරමුණක් ද?	
		3.5	(ලකුණු 03 යි)
(iv)	(e)	රහක් බව හීන අධිගමයක් ලෙස දක්වා ඇත්තේ කවර සංකල්පයක් මගින් ද?	
	(ep)		ę?
			(00 - 02 0)
			(ලකුණු 03 යි)
(V)	(a)	සාංඝ සමාජය නිකාය පහකට බෙදී ගියේ කවර රාජා සමයකට පූර්වයේ දී ද?	
	(අා)	මෙහිදී මහායානයෙන් බෙදී ගිය එක් නිකායක් නම් කරන්න.	***************************************
	-		
			(ලකුණු 03 යි)
	(ii)	(cp) (ii) (cp) (iii) (cp) (vi) (cp) (vi)	 (i) (අ) පුරාණ තෙරුන් පුටම සංගීතිය ප්‍රතික්ෂේප කළේ ඇයි? (ආ) මේ කරුණ සඳහන් ව ඇත්තේ කවර ගුන්ථවල ද? (ii) (අ) රෙථවාද සම්පුදායයේ පසුබිම සකස් කිරීමටත් අභිනව නිකායන්හි ආරම්භය සඳහා භේතු වූ ප්‍රශ්නය කුමක් ද? (ආ) මේ ප්‍රශ්නය මකු වූයේ කවර අවස්ථාවක දී ද? (iii) (අ) රෙථා හෙවත් පැරණි පෙළේ භික්ෂූන් වහන්සේගේ මූලිකත්වයෙන් ආරම්භ වූ සංගා (ආ) මේ කාරණය මගින් හෙළි වන්නේ උන්වහන්සේලා කුළ පැවති කවර අරමුණක් ද? (iv) (අ) රහක් බව හින අධිගමයක් ලෙස දක්වා ඇත්තේ කවර සංකල්පයක් මගින් ද? (ආ) මෙහිදී බුද්ධත්වය පමණක් ශ්‍රේෂ්ඨ අධිගමය ලෙස සලකනු ලබන ඉගැන්වීම කුමක්

			0	
	_	_	_	
	Ĭ	Ĩ	1	١
				ı
 	-		_	1
		•		

(vi)	(අ)	වාත්සීපුතු හිමියන්ගේ අනුගාමිකයන් බෙදී ගිය නිකාය දෙකක් නම් කරන්න.	
		(I)(I)	•••••
		(II)	********
	(අා)	මේ නිකාය අතුරෙන් වාත්සීපුතු හිමියන්ගේ මතවාද විමර්ශනය කරමින් ගුන්ථයක් ස	ම්පාදනය කළ
		නිකාය කුමක් ද?	
•			
1		•	(ලකුණු 03 යි)
(vii)	(q)	මහාවස්තුව නමැති ගුන්ථය කවර නිකායකට අයත් කෘතියක් ද?	
	(cp)	මේ නිකායේ මූලික ඉගැන්වීම දක්වන්න.	

			(ලකුණු 03 යි)
(viii)	(අ)	ධර්මයාතුා කිුිිියාත්මක කළ භාරතීය නරපතියා කවරෙක් ද?	
		······································	**************
	(ආ)	ධර්මයාතුා යටතේ මේ රජතුමා සමෘද්ධියට පත් කළ අංග දෙක කවරේ ද?	

			(ලකුණු 03 යි)
(ix)	(අ)	බෝධීචර්යාවත්ාරයේ කතුවරයා ක <mark>වරෙක්</mark> ද?	

	(æ)	මේ කෘතියෙන් ඉගැන්වෙන මූලික කරුණ කුමක් ද?	
			(ලකුණු 03 යි)
(x)	(æ)	අක්ථසාලිනී <mark>අටුවාව ි</mark> ලියන ලද්දේ කවුරුන් විසින් ද?	
	,		
	· ·		*************
	(ct ₂)	මේ කෘතියට වස්තු විෂය වූ පාලි නිකාය ගුන්ථය හා එය අයක් වන පිටකය දක්වන්න) .
•		······································	•
			(ලකුණු 03 යි)
1		* *	

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි] முழுப் பதிப்புரிமையுடையது] All Rights Reserved]

මු ලංකා විතාන දෙපාර්පාමේන්තුව / මූහණ්කයේ பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - **2018** (**2019**)

(05) බෞද්ධ සමාජ දර්ශනය

පෑ තුනයි

I කොටසේ පුශ්නය ද, II වන කොටසින් තෝරාගත් තවත් පුශ්න හතරක් ද ඇතුළු ව පුශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

සැ.යු. I කොටසේ පුශ්නයට පිළිතුරු මෙම පතුයේ ම ලියා, II කොටසේ පිළිතුරු සමඟ අමුණා භාරදෙන්න.

		විභාග අංකය :
		I කොටස
1.	(i)	රාජා පාලනයක අභිවෘද්ධියට හේතු වන සප්ත අපරිහාණීය ධර්ම ඇතුළත් වන්නේ කිනම් සූනුයක ද?
		(ලකුණු 01 යි)
	(ii)	අඹු-සැමියන් වශයෙන් එක්වන ස්තුී පුරුෂයන් ගුණාංග හතරකින් සමාන වන්නේ නම් මෙලොව පමණක් නොව පරලොව ද එක්වීමක් ම අපේක්ෂා කළ හැකි බව බුදුන් වහන්සේ පෙන්වා දුන්හ. එම සමානව පැවතිය යුතු ගුණාංග අතුරින් තුනක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 03 යි)
		(අ)
		(9)
	(iii)	ස්වාමි පූරුෂයකු කෙරෙහි අයෝගා ලෙස පිළ <mark>ිපදි</mark> න භාර්යාවන් <mark>තිදෙනා</mark> නම් කරන්න. <i>(ලකුණු 03 යි)</i>
		(φ)
		(ep)
	,	(g)
	(iv)	බුදුරදුන්ගේ ඉගැන්වීමට අනුව <mark>විශ්</mark> වය ලෝකධාතු කුනකින් සකස් වී තිබේ. එම ලෝකධාතු තුන ලියා දක්වන්න. <i>(ලකුණු 03 යි)</i>
		(ф)
		(q 3)
		(®)
	(v)	ලෝක <mark>ය</mark> සංවට්ටමාන යුගයෙහි ආභස්සර කායික සත්ත්වයින් පෘථිවිය වෙත පැමිණිමේ දී ඔවුන් තුළ විද ^{හු} මාන වූ මූලික ලක්ෂණ තුනක් ඉදිරිපත් කරන්න. <i>(ලකුණු 03 යි)</i>
		(q)
		(eps)
		(9)
	(vi)	සංසාර සංකල්පය උගන්වන බුදුසමය සත්ක්වයා පඤ්චගතියක උපත ලබන බව දෙන්වා දෙයි. එම පඤ්චගති
		අතුරින් කුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 03 යි)
		(q)
		(q 9)
1		(9)

	-	
		,
		ľ
		(
		ij
	Q?	
		(
		(
_	 	
		t)
		ı,
		ı,
		v v
		v v
		v v
		v
		υ V
		υ (
		υ (
		v
		v
		v
		v
		v
		v
		v

(vii)	චක්කවත්ති සිහනාද සූතු ඉගැන්වීමට අනුව සොබාදහමේ සමතුලිත බව වහාකුල වීමට විෂම මනුෂා චර්යාව ඉවහල් වේ. මනුෂා චර්යාව විෂම වීමෙහි ලා බලපාන මනෝමූලික කරුණු තුන ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 03 යි)
	(e)
	(අා) (ඉ)
(viii)	මිනිසා උපතින් උසස් හෝ පහත් යැයි නොපිළිගන්නා බුදුසමය ආගමික චර්යාව හා බැඳෙන ගුණාංග මගින් ශ්රේෂ්ඨක්වයට පත්ව බුාහ්මණයකු වන අයුරු පහත ගාථාවෙන් උගන්වයි.
	කපෙන බුහ්මචරියෙන - සංයමෙන දමෙන ච
	එතෙහි බුාහ්මණො හොති - එතං බුාහ්මණ මුත්තමං
	මෙහි පුකාශිත උසස් ගුණාංග තුනක් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 03 යි)
	(q)
	(q o)
	(g)
(ix)	ගණතන්තු රාජාාවල පාලන පිළිවෙතෙහි මූලික ලක්ෂණ කුනක් ඉ<mark>දි</mark>රිප ත් කරන්න. (<i>ලකුණු 03 යි)</i>
	(ф)
	(අා)
	(9)
(x)	භාෂාවේ ගෞරවාන්විත හා අර්ථාන්විත භාවි <mark>තය පිළිබඳ</mark> ව මානවයාට ඇති අයිතිය තහවුරු කිරීමෙහි ලා
	බුදුසමය වාචසික සංචිරය අවධාරණය ක <mark>රයි. ම</mark> ෙහිලා නිර්දේශිත ශික්ෂා පද කුනක් ගෙන හැර දක්වන්න.
	(ලකුණු 03 යි)
1	(q)
	(ф)
	(9)
٠	**

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි/முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ලී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාග්ය - 2018 (2019)

(01) ථෙරවාදී බුද්ධධර්මයේ මූලික ඉගැන්වීම්

S 1

පුශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

II කොටස

- 2. (i) බුදුරජාණන් වහන්සේ විවිධ අවස්ථාවල දී නොයෙක් සූතු දේශනා මගින් දුක විස්තර කොට (ලකුණු 04 යි)
 - (ii) (අ) දුක්ඛාර්ය සතායෙහි දැක්වෙන තුන් වැදෑරුම් දුක් නම් කරන්න.
 - (ආ) ඒවා සැකෙවින් හඳුන්වන්න.

(ලකුණු 06 යි)

- (iii) "බුදුසමය ගැටලු නිරාකරණයට මග පෙන්වා දෙන දහමකි." චතුරාර්ය සකාය ආශුයෙන් මෙම පුකාශයේ වැදගත්කම පහදා දෙන්න. (ලකුණු 08 යි)
- 3. (i) (අ) භාරකීය කර්ම සංකල්පයේ ආදිතම අවස්ථාව (යුගය) දක්<mark>වන්න.</mark>
 - (ආ) එම සංකල්පයේ දැක්වෙන සදාචාරය පාලනය කරන <mark>දෙවියා</mark>ගේ නම ලියන්න.

(ලකුණු 04 යි)

- (ii) බුදුදහමේ කර්මයට අතිරේක ව කර්ම පථයක් ගැන ද ඉ<mark>ගැන්වෙයි.</mark> ඒ අනුව කර්මයේ හා කර්ම පථයේ වෙනස නිදසුනක් මගින් පහදා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) බුදුසමයට අනුව කර්මවාදය ඉගෙනීමෙන් සමා<mark>ජයේ සිදු</mark>වන නොයෙකුත් අපරාධ මර්දනය කර ගැනීමටත් සුචරිතය සංවර්ධනය කර ගැ<mark>නීමටත්</mark> හැකිය. මෙහි ඇති වැදගත්කම පෙන්වා දෙන්න.
- (i) දිට්ඨිය හා සම්මා දිට්ඨිය යන දෙකෙහි වෙනස පහදා දෙන්න.

(ලකුණු 04 යි)

- (ii) ආර්ය මාර්ගයෙහි ලා සම්මා දිට්ඨිය පූර්වංගම වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
- (ලකුණු 06 යි)
- (iii) ධාර්මික ජීවිතයක් ගොඩ <mark>නැ</mark>ගීම සඳහා සම්මා දිට්ඨීය ඉවහල් වන අයුරු විමසීමට ලක් කරන්න.*(ලකුණු 08 යි)*
- 5. (i) "තෘෂ්ණා පුතායෙන් උපාදානය වෙයි."
 - (අ) මෙහි <mark>'උපාදාන</mark>' යන්නෙහි අර්ථය දක්වන්න.
 - (ආ) එබ<mark>දු උපා</mark>දාන **දෙකක්** නම් කරන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(ii) පටිච්<mark>චසමුප්පා</mark>ද ධර්ම නාහය ඇතුළත් කෙටි සූතුය ලියා දක්වන්න.

- (ලකුණු 06 යි)
- (iii) සමාජ හා ආර්ථික ගැටලු විශ්ලේෂණය කර විසඳුම් සපයා ගැනීම සඳහා පටිච්චසමුප්පාද දර්ශනය ඉවහල් කර ගත හැකි ආකාරය විමසීමට ලක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*
- 6. (i) රූපස්කන්ධයට අයත් රූප සියල්ල පුධාන පුහේද දෙකකින් යුක්ත ය. සංඛහ සමග එම පුභේද දෙක දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - (ii) ස්කන්ධ පංචකයේ අස්ථිරබව පුකට කරමින් වදාළ උපමා පහ ඒ ඒ ස්කන්ධයන්ට අදාළ පරිද්දෙන් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - (iii) ''සත්ත්වයා ස්කන්ධ පංචකය වරදවා තේරුම් ගැනීම නිසා සංසාරයේ දුක් විඳින බවත් එය විභාග කොට (පිරිසිඳ දැනීමෙන්) සසර තරණය කරන බවත් බුද්ධ මද්ශනාව යි.'' පහදන්න. *(ලකුණු 08 යි)*

7. (i) සමථ භාවනාව කෙටියෙන් හඳුන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 04 යි)

- (ii) ආධාෘාත්මික වශයෙන් හා ලෞකික වශයෙන් සමථ භාවනාවෙන් ලද හැකි පුතිඵල කවරේ දැයි දක්වන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
- (iii) (අ) කමටහන් දීමේ දී සැලකිල්ලට ගෙන ඇති හැසිරීම් ස්වභාවය පදනම් කොට ගත් චරිත වර්ග හය දක්වන්න.
 - (ආ) එම චරිතයන්ගෙන් එකිනෙකට සමාන ව යෙදෙන චරිත වෙන් කොට පෙන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 08 යි)

- 8. (i) (අ) යථා භූත ඥාන දර්ශනය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
 - (ආ) මෙමගින් ලෝකය හා සත්ත්වයා ගැන ලැබෙන අවබෝධය දක්වන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(ii) යථා භූත ඥාන දර්ශනය හා විදර්ශනාව අතර ඇති සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 06 යි)

(iii) ''යථාභූත ඥාන දර්ශනය අනුව යමෙකු කටයුතු කරන්නේ නම්, ඔහුට තම උභයාර්ථය සලසා ගත හැකි ය.'' අදහස් දක්වන්න. (ලකුණු 08 යි)

* * *

TO BE PUBLISHED IN THE WEBSITE OF DOE

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි /மුழுப் பුதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

ම් ලංකා විතාන දෙපාර්තාමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - 2018 (2019)

(02) බෞද්ධ විනය මාර්ගය හා පාලි භාෂා පරිචය

පුශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

II කොටස

(i) බුාත්මණ සමාජයේ පැවති 'ආශුම ධර්ම' නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි) (ii) ශුමණ සම්පුදාය තුළ පැවති පොදු ලක්ෂණ දෙකක් අගය කරන්න. (ලකුණු 06 යි) (iii) බුදු දහම දඹදිව ශීසුයෙන් පැතිර යාමට හේතු වූ කරුණු දෙ**කක්** විස්තර කරන්න. (Cap 99 08 B) (i) භික්ෂු සමාජයේ කෙලෙසීමට හේතුවන ආසවට්ඨානීය ධර්ම පහළ විය හැකි හේතු හතුරක් 3. නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි) (ii) ආසච්චිඨානීය ධර්ම අතුරින් දෙකක් පහදා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි) (iii) විතය නීති පැනවීමේ අරමුණු අතුරින් හතරක් ලියා, ඒවා පහදා දෙන්න. (ලකුණු 08 යි) (i) එකල දඹදිව වැසි මිනිසුන් අතර 'මංගල' යන්න පිළිබඳව පැවති මත දෙකක් මංගල සූතුයෙහි නිදාන කථාව ඇසුරෙන් ලියන්න. (ලකුණු 04 යි) (ii) 'ඉවසීම' මංගල කරුණක් වන්නේ කෙසේදැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි) (iii) ''මංගල කරුණු පිළිපදින තැනැත්තා ලෞකික දියුණුව පමණක් නොව ලෝකෝත්තර දියුණුව ද ලබා අපරාජිකව සුවසේ හැසිරෙයි.'' මේ අදහස පහදා දෙන්න. (ලකුණු 08 යි) (i) සිගාලෝවාද සූතුයෙහි දැක්වෙන සදිසා අතුරින් දිස<mark>ා හතර</mark>ක් ලියා ඒ හා සම්බන්ධ පුද්ගලයන් (ලකුණු 04 යි) සඳහන් කරන්න. (ii) යහපත් දූ දරුවන් විසින් දයාබර දෙමව්පියන්<mark>ට උපස්</mark>ථාන කළ යුතු කරුණු සිගාලෝවාද (ලකුණු 06 යි) සූතුයෙහි සඳහන් වේ. ඒවා අතුරින් කරුණු කුනක් ලියා ඒවායෙහි අගය පහදා දෙන්න. (iii) මව්පියන්ගේ හා දූ දරුවන්ගේ යුතුකම් සහ වගකීම් ඉටු නොවන විට සමාජය තුළ පැන නැගිය හැකි ගැටලු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08 යි) (i) සත්තිගුම්බ ජාතකයෙහි සඳ<mark>හන් ගි</mark>රා පැටවුන් දෙදෙනාට සත්තිගුම්බ හා පුෂ්පක යන නම් තැබීමට හේතුව ලියන්න. (ලකුණු 04 යි) (ii) ආරයට වඩා පරිසර<mark>ය සහ ස</mark>සර පුරුද්ද පුද්ගල චර්යාවන් කෙරෙහි බලපාන අයුරු සත්තිගුම්බ ජාතකය ඇසුරින් පුකට කරන්න. (ලකුණු 06 යි) (iii) සිංහලට නගන්න. අතීතෙ උත්තරපඤ්චාල නගරෙ පඤ්චාලො නාම රාජා රජ්ජං කාරෙසි. මහාසත්තො අරඤ්ඤායතුනෙ එකස්මිං සානුපබ්බතෙ සිම්බලී් වනෙ එකස්ස සුවරඤ්ඤො පූත්තො හු<mark>ත්වා නිබ්බත්ති. ද්වෙ භාතරො අහෙසුං. තස්ස පන පබ්බතස්ස උපරි වාතෙ ච</mark>ොරගාමකො අ<mark>හොසි, පඤ්චන්නං චොරසතානං නිවාසො. අධ</mark>ො වාතෙ අස්සමො, පඤ්චන්නං ඉසි සතානං නිවාසො. (සත්තිගුම්බ ජාතකය) (ලකුණු 08 යි) 7. (i) මණිකණ්ඨ ජාතකය දේශනා කිරීමට හේතු වූ සිද්ධිය (වර්තමාන කථාව) කුමක් ද? (ලකුණු 04 යි)

- (ii) ''යමේකුට පිය වූ දෙයක් ඉල්ලන තැනත්තා අපිය අයෙකු බවට පත්වේ.'' මේ අදහස මණිකණ්ඨ ජාතකය ඇසුරෙන් සනාථ කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) සිංහලව ්නගන්න.

තෙ උභෝ'පි භාකරො වයප්පත්තා මාතාපිතුන්නං කාලකිරියාය සංවීග්ගහදයා ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා ගංගා තීරෙ පණ්ණසාලං මාපෙත්වා වසිංසු, තෙසු ජෙට්ඨස්ස උද්ධගඬ්ගාය පණ්ණසාලා අහොසි. ක්ණිට්ඨස්ස අධොගඬ්ගාය. අථෙකදිවසං මණිකණ්ඨො නාම නාගරාජා භවනා නික්ඛමිත්වා ගංගාතීරෙ මාණවක වෙසෙන විචරන්තො කණිට්ඨස්ස අස්සමං ගන්ත්වා එකමන්තං නිසිදි. (ලකුණු 08 යි)

[4 වැනී පිටුව බලන්න.

- 8. (i) මෙම වාකා සිංහලට නගන්න.
 - ු (අ) එකං සමයං භගවා සාවක්ථියං විහරකි ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ.
 - (ආ) සබ්බත්ථ පූජිතො හොති යො මික්තානං න දූහති.
 - (ඉ) කාකචණ්ණතිස්ස මහාරාජා රෝහණෙ රජ්ජං කාරෙන්තො මහාගාමෙ පටිවසති.
 - (ඊ) නත්රී මෙ සරණං අඤ්ඤං බුද්ධො මෙ සරණං වරං.

(ලකුණු 08 යි)

- (ii) මෙම වාකා පාලියට නගන්න.
 - (අ) මම බුදුන් දහම් සඟුන් සරණ යමි.
 - (ආ) මව පුතා සමග විහාරයට ගොස් දන් දුන්නාය.
 - (ඉ) ළමයා උදෑසන ම දහම් පාසලට යන්නේ ය.
 - (ඊ) සියලු සත්වයෝ සුවපත් වෙත්වා.
 - (උ) සියලු සංස්කාරයෝ අනිතා වෙති.

(ලකුණු 10 යි)

 $oldsymbol{\mathcal{B}}$ $oldsymbol{arPhi}$ $oldsymbol{arPhi}$ /முழுப் பதிப்புரிமையுடையது $oldsymbol{A}$ $oldsymbol{I}$ $oldsymbol{A}$ $oldsymbol{I}$ $oldsymbol{A}$ $oldsymbol{I}$ $oldsymbol{I}$ ol

ලී ලංකා විභාග දෙපාර්පමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - 2018 (2019)

(03) අභිධර්මය

පුශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

II කොටස

- 2. (i) "අභිධම්මේ ද්වේ නිදානානි. අධිගම නිදානං දේසනා නිදානං" යන පාළි පාඨයේ සරල සිංහල අර්ථය දක්වමින් අභිධර්මයේ ආරම්භය හා විකාශය පිළිබඳව විස්තර කරන්න. *(ලකුණු 04 යි)*
 - (ii) ඓරිය විභජ්ජවාදීන්ගේ අභිධර්ම සම්පුදාය පිළිබඳ ව විස්තරයක් කරන්න.

(ලකුණු 06 යි)

- (iii) ධම්මසංගණිප්පකරණය හා පුග්ගලපඤ්ඤත්තිප්පකරණය පිළිබඳව වෙන් වෙන් ව හැදින්වීම් (ලකුණු 08 යි) කරන්න.
- 3. (i) බුදු සමයෙහි 'ධර්ම' යන වචකයෙන් නිරුපිත අර්ථ විභාග කරන්න.

(ලකුණු 04 යි)

- (ii) සංස්කරණය වූ හටගත් කවර දෙයක් වූවත් සංඛත ධර්ම ලෙස හැඳින්වේ. සාකච්ඡා කරන්න*(ලකුණු 06 යි)*
- (iii) අසංඛත ධර්ම යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි වීමර්ශනය කර<mark>න්න.</mark>

(ලකුණු 08 යි)

- 4. (i) (අ) දෝෂ මූලික අකුසල සිත් දෙක ලියන්න.
 - (ආ) එම සිත් දෙකේ වෙනස්කම පෙන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 04 යි)

- (ii) එම සික්වල ඇතුළත් 'දෝමනස්ස' 'පටිඝ' 'සසංකාරික' යන ලක්ෂණ පිළිබඳව උදාහරණ සහිතව හැඳින්වීම් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) "දෝෂ චෛතසිකය විතික්කම වීම තුළින් පුද්ගලයා අධාාත්මිකව හා සමාජමය වශයෙන් පරිහානියට පත්වේ." විමසන්න. (ලකුණු 08 යි)
- (i) චිත්ත සහ චෛතසික අතර පවත්තා සිවුවැදෑරුම් සම්බන්ධතාව පෙන්වා දෙන්න.

(ලකුණු 04 යි)

- (ii) චෛතසික වර්ගීකරණය <mark>කෙ</mark>රෙන මූලික පුභේද නම් කර, ඉන් එකක් හඳුන්වන්න. එම එක් එක් පුභේදයන්ට අයත් <mark>චෛතසි</mark>ක සංඛාහව දක්වන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
- (iii) සියලු ම සිත් සමඟ අනිවාර්යයෙන් ම යෙදෙන චෛතසික නම් කර, එම එක් එක් චෛතසිකය මගින් කෙරෙන <mark>කාර්ය</mark>ය පෙන්වා දෙන්න. *(ලකුණු 08 යි)*
- (i) සානද්වාරික අතිමහන්තාරම්මණ චිත්ත වීටී සටහන අදින්න.

(ලකුණු 04 යි)

(ii) අතිමහන්තාරම්මණ චිත්ත වීටීයක පවත්නා මූලික ලක්ෂණ තුනක් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 06 යි)

- (iii) පංචද්වාරික චිත්තවීටී හා මනෝද්වාරික චිත්තවීටී පිළිබඳ ව මූලික පුභේද ඇතුළත් වන සේ විස්තරයක් කරන්න. *(ලකුණු 08 යි)*
- 7. (i) "සීලේ පතිට්ඨාය සීලං නිස්සාය චත්තාරෝ සතිපට්ඨානේ භාවෙයායාථ" යන පාඨයේ සරල අදහස ලියා චාරිතු සීලය, චාරිතු සීලය පිළිබඳව හැඳින්වීම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - (ii) සීලය පිළිබඳ නිර්වචනය දක්වා ආර්ය මාර්ගය අනුගමනය කිරීමේ දී සීලයේ ඇති වැදගත්කම පෙන්වා දෙන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
 - (iii) සතර සතිපට්ඨානය පිළිවෙළින් නම් කරන්න. එයින් පළමුවැන්න පිළිබඳව විස්තරයක් කරන්න. (ලකුණු 08 යි)

TO BE PUBLISHED IN THE WEBSITE OF DOE

- 8. (i) නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස අනුගමනය කරන ආර්යමාර්ගයේ සතර ආකාර වූ පියවර පිළිවෙළින් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - (ii) එම දෙවැනි, තෙවැනි, සිව්වැනි පියවර මගින් සංයෝජන සමුච්ඡේද වශයෙන් පුහාණය කරන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
 - (iii) 'නිර්වාණය' යන්න අර්ථකථනය කර, සෝපදිශේෂ නිබ්බාණ හා අනුපදිශේෂ නිබ්බාණ පිළිබඳව ලක්ෂණ දක්වමින් සංසන්දනාත්මක විස්කරයක් කරන්න.

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි/ (மුழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved)

ශී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 – බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය – 2018 (2019)

(ලකුණු 08 යි)

(04) බෞද්ධ ඉතිහාසය හා සංස්කෘතිය

පුශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

කවරේ දැයි වීමර්ශනය කරන්න.

II කොටස

2.	(i)	අශෝක රජතුමාගේ ධර්මවීජය සංකල්පය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.	(ලකුණු	04 😂)
	(ii)	එතුමාගේ සෙල්ලිපි ඇසුරෙන් මේ සංකල්පය විස්තර කරන්න.	(C\$)	06 (3)
•	(iii)			
		කරන්න.	(৫৯%	08 🕄)
3.	(i)	ධර්ම සංගායනාවක් පැවැත්වීම සඳහා කණිෂ්ක රජතුමා යොමු වූ හේතු මොනවා ද? 🦳	(ලකුණු	04 😂)
	(ii)	මේ සංගායනාව පැවැක්වූ ස්ථානය හා ඊට සහභාගි වූ භික්ෂු පිරිස පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න		
	(iii)	මේ සංගායනාව මගින් සිදු වූ පුතිඵල සමාලෝචනය කරන්න.	(ලකුණු	
4.	(i)	මහායාන හා හීනයාන ද්විභේදය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.	(ලකුණු	
	(ii)		(ලකුණු	06 <i>(3)</i>
	(III)	මහායාන බුදුසමයේ ඉගැන්වීම්වල පවක්නා ආගමික හා දාර්ශනික අංශ දෙක නිදසුන් මගින් විභාග කරන්න.		00 (2)
		මහත් ප්රමේ කිරන්න.	(CD &	08 69)
5.	(i)	භාරතයේ බෞද්ධ විශ්වවිද ාාල දෙකක් තෝරාගෙන ඒවා පිහිටි ස්ථාන, ආරම්භක රජතුමා		
		හා පුධාන ආචාර්යවරයා යන කුරුණු ඇතුළත් වන <mark>සේ කෙ</mark> ටි හැඳින්වීමක් කරන්න.	(ලකුණු	04 🕄)
	(ii)			
		විස්තර කරන්න.	(ලකුණු	
	(iii)	ඉහත (ii) සඳහා ඔබ තෝරා ගත් විශ්වවි <mark>දාාලයේ ඉ</mark> ගැන්වූ විෂය ක්ෂේතුය විමර්ශනය කරන්න.	(ලකුණු	08 🕄)
6.	(i)	මහායානය පැතිර පවත්නා රටවල් දෙකක් තෝරාගෙන ඒවායේ බුදුසමය හඳුන්වා දුන්		
		ආකාරය කෙටියෙන් දක්වන්න.	(ලකුණු	04 (3)
	, (ii)			
		අාකාරය පැහැදිලි කරන්න.	(ලකුණු	06 (3)
	(iii)			
		(අ) කලායණි ශි <mark>ලා ලිපි</mark> (ආ) උපාලි මහ කෙරුන් වහන්සේ (ඉ) කුමාර <mark>ජීව </mark>		
		(උ) ශ් <mark>වේදග</mark> ොන් (උ) හියුං සියැං		
		(එ) කාශාප මාකංග හිමි	(Cකුණු	08 (3)
_	40			
7.		ශී <mark>ලංකාවේ</mark> බුදුදහම ආරම්භ වූ ආකාරය කෙටියෙන් දක්වන්න.	(Cକ୍ଷକ୍ତ	04 🕄)
	(11)	මිහිඳු මාහිමියන් ශී ලංකාවේ පැවැත්වූ ධර්ම දේශනා සඳහා තෝරාගත් පාලි සූතු සහ ධර්ම ගුන්ථ හඳුන්වා උන්වහන්සේ එබඳු ධර්ම කොටස් තෝරා ගැනීමට හේතු වී යැයි සැලකෙන		
		සාධක පරීක්ෂා කරන්න,	(ලකුණු	06 (3)
	(iii)		Canada	00 00)
	•	ආර්ය ගණයට අයත් සිංහල පුාකෘතය ද නැති නම් වෙනත් භාෂා වාාවහාරයක් දැයි නිදර්ශන		
		සහිතව වීමර්ශනය කරන්න.	(ලකුණු	08 🕄)
8.	(i)	moderat and angle and angle and angle and angle and angle and	_	
U4	(i)	ගත්ධාර හෝ මථුරා හෝ බුදුපිළිම සම්පුදාය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න:	(Cක්ණ	04 (3)
		පුතිමාසර යනු කවරේදැයි හඳුන්වා ඒවා පිහිටි ස්ථාන දෙකක් විස්තර කරන්න.	(ලකුණු	06 🗷
	(111)	බුදුපිළිම නෙළීමේ දී යොදා ගත් විවිධ මුදුා හඳුන්වා, මේවා අතුරෙන් වඩාත් ජනපිය මුදුා කවලර් ඇයි විමර්ගනය කරන්න	/	

கிவලු ම හිමිකම් ඇවිරීණි/முழுப் பதிப்புரிமையுடையது /All Rights Reserved]

ලී ලංකා විගාන දෙපාර්තමේන්තුව / මූහාඛාණයට பரීட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2563 - බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය - 2018 (2019)

S 5

(05) බෞද්ධ සමාජ දර්ශනය

පුශ්න හතරකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

II කොටස

- 2. (i) සිගාලෝවාද සූතුයට අනුව යට දිශාව නියෝජනය කරන පිරිස නම් කොට ඔවුන්ට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් හා ප්‍රදානය කළ යුතු අයිතිවාසිකම් දක්වන්න.
 - (ii) 'සදිසාව සමග විධිමත් යහපත් සම්බන්ධතා පැවැත්වීමෙන් සමාජයට හා පුද්ගලයාට අභිවෘද්ධියක් සිදු වේ.' යන පුකාශය තහවුරු කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - (iii) 'පුද්ගලයාගේ හා සමාජයේ භෞතික දියුණුවට මෙන් ම ආධානත්මික දියුණුවට ද යොදා ගත හැකි උපදේශනයක් බුදුදහම පුද්ගලයා වෙත පිරිනමයි.' යන පුකාශය විවිධ සූතු දේශනා ඇසුරින් ගෙනහැර දක්වන්න.
- 3. (i) පරිසරය හා ඍජුව ම සම්බන්ධ වන නියාම ධර්ම දෙක නම් කරන්න.

(ලකුණු 04 යි)

- (ii) අධර්ම රාගය, විෂම ලෝභය, මිථාාදෘෂ්ටිය පැකිරීමෙන් පරිසරයට හානි පැ<mark>මිණේ. දීඝනිකා</mark>යේ චක්කවත්තිසීහනාද සූතුයෙන් දැක්වෙන එකී හානිදායක තත්ත්ව විස්ත<mark>ර කර</mark>න්න. *(ලකුණු 06 යි)*
- (iii) මේරට පරිසරයට සිදුවන දූෂණය හා හානිදායක තත්ත්ව කෙටියෙ<mark>න් දක්වා,</mark> පරිසරය පිළිබඳ බෞද්ධ දාර්ශනික චින්තනය පෝෂණය කොට කිුිියාවට නැංවී<mark>මේන්</mark> එය සංරක්ෂණය කළ හැකි ආකාරය පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 08 යි)
- 4. (i) ගෘහස්ථයන්ට ගැළපෙන ධර්මයක් ඉගෙනීමට බුදුරදුන් වෙත පැමිණි දීඝජාණු කෝළිය පුතුයා තමන් හඳුන්වා දෙමින් ඉදිරිපත් කළ ගිහියාගේ ස්වභාවයන් අතුරින් හතරක් පෙන්වා දෙන්න.(ලකුණු 04 යි)
 - (ii) පරිභෝජනවාදී ආර්ථිකය තුළ ගුෘහස්ථයා වි<mark>න්දනය</mark> කළ යුතු අණන සූතුාගත සැප හතර හඳුන්වා ඉන් එකක් විස්තර කරන්න. *(ලකුණු 06 යි)*
 - (iii) ආර්ථික ජීවිතය තුළ පවත්නා අනර්ථ<mark>කාරී තත්</mark>ත්වයන් ඉවත් කොට මානව දයාව පෙරදැරි ව සියලු සත්වයන්ට අර්ථදායක ආර්ථික රටාවක් පුතිෂ්ඨාපනය කිරීමට බුදුසමය ඉදිරිපත් කරන යෝජනා විමර්ශනය කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
- 5. (i) වර්ණභේද සංකල්පය බිඳ දැමීමට බුදුරදුන් කිුිිියාත්මක කළ පුායෝගික පියවර දෙ**කක්** නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - (ii) වර්ණණේද සංකල්පය නිසා භාරතීය සමාජය පීඩාවට පත් වූ ආකාරය පිළිබඳ කෙටී සටහනක් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - (iii) 'වර්ණභේද සංකල්පය අතාර්කික හා විදහාත්මක නොවන, මූලික මිනිස් අයිතිවාසිකම් අභිමි කරන <mark>මීථාවෙක්</mark> බව බුදුදහම පැහැදිලි කරයි.' යන පුකාශනය සනාථ කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
- 6. (i) දීඝනිකායේ මහා ගෝවින්ද සූතුයේ දැක්වෙන සප්තභාරතයට අයත් ජනපද අතුරින් හතරක් ගලකුණු 04 යි)
 - (ii) චකුවර්ති රජුගේ ජාතික පාලන පුතිපත්ති නම් කර ඒ පිළිබඳව කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - (iii) මූලික මානව අයිතිවාසිකම් ලෙස එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය ඉදිරිපත් කොට ඇති කරුණු බුදු දහම ඉදිරිපත් කරන ශික්ෂා හා පුතිපත්ති මගින් සාකල¤යෙන් ම සාක්ෂාත් කර ගත හැකි දැයි විමර්ශනය කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
- (i) බුද්ධකාලීන ව භාරතයේ පැවති වෘත්තීන් හතරක් නම් කරන්න.

(ලකුණු 04 යි)

- (ii) වාණිජ වෘත්තිකයන් විසින් වැළකී සිටිය යුතු යැයි දැක්වෙන පංචවිධ වෙළඳාම් නම් කර කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iii) අවිචාරවත් පරිභෝජනයකට පොළඹවන වාණිජ පුචාරයන් පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කර අර්ථවත් පරිභෝජන රටාවකට හැඩගැසීම සඳහා බුදුසමය ලබා දේන උපදෙස් වීමර්ශනයට ලක් කරන්න.*(ලකුණු 08 යි)*

- 8. (i) මානව සමාජය තුළ නීතිය, යුක්තිය හා දණ්ඩනයේ අවශාතාව පුකට කිරීමෙහි ලා බලපාන සාධක හතරක් ඉදිරිපත් කරන්න.
 - (ii) ''සමාජ විරෝධී කිුිිියා මැඩපවත්වා යුක්කිය, සාධාරණය සමාජය තුළ තහවුරු කිරීමට රාජාය නමැති සමාජ සංස්ථාව ගොඩනගා ගැනිණි.'' මීට අදාළ අග්ගඤ්ඤ සූතුාගත පුරාවෘත්කය ඉදිරිපත් කොට විචාරයට ලක් කරන්න.
 - (iii) වරදට දඬුවම වෙනුවට මිනිසුන් වැරදි කරන්නේ මන් දැයි සොයා බලා එම හේතුවට පිළියම් කළ යුතු බව කුටදන්ත සූතුය උගන්වයි. එම ඉගැන්වීම සමාජ සාධාරණක්වය විෂයෙහි අදාළ වන අයුරු සාකච්ඡා කරන්න.

علا علا علا